

Elma

Elma, Orta Anadolu'nun kurak bozkır alanları, Akdeniz kıyı bölgeleri ve Doğu Anadolu'nun yüksek yaylaları dışında ülkemizin her bölgesinde yetişen bir meyvedir.

Son yıllarda meyve ıslahındaki gelişmeler, kültür elma çeşitlerinin artmasını sağlamış; ülkemiz şartlarının genellikle elma yetiştirilmesine uygunluğu, bu alanda önemli bir ihracat şansı yaratmıştır.

Yüksek verim ve kaliteli ürün alabilmek için elma yetiştiriciliğinde en önemli nokta, diğer yetiştiricilik uygulamalarının yanında gübrelemenin doğru ve dengeli şekilde yapılmasıdır.

Gübrelemenin Önemi

Meyve ağaçları çokyıllık bitkiler olduğundan, gübrelemede topraktaki mevcut besin maddelerinin durumunun yanı sıra yaprak analiz sonuçları ile ağacın gelişme ve verim durumunun dikkate alınması gerekir. Elma ağaçlarının gübrelemesinde azot, fosfor ve potasyumun yanı sıra kalsiyum ve diğer mikro besin maddelerinin yeterince verilmesi, kaliteli ve yüksek verimin güvencesidir.

Azotlu gübreler yaprak sayısı ve büyüklüğü ile verimi artırır, periyodiziteyi (sert çekirdekli ve kabuklu meyvelerdeki yıla bağlı verim değişikliği) geriletir. Ancak aşırı azot gübrelemesi erken meyve dökümüne ve meyvenin anormal şekilde renklenmesine neden olur. Meyve dokusu gevşekleşir, meyvelerin lezzeti azalır ve saklanma süresi kısalmır.

Fosfor, ağacın iyi çiçek bağlamasını ve meyveye yatmasını sağlar.

Potasyum, çiçeklenmeyi teşvik eder; periyodiziteyi azaltır; meyvenin iriliğini, lezzetini ve dokusunun sıklığını artırır; saklanma süresini uzatır.

Elma yetiştiriciliğinde meyvelerin üzerinde beliren küçük siyah çukurlaşmalar "acı benek" veya "elma kuduzu" olarak bilinir. Bu fizyolojik bozukluk kalsiyum eksikliğinin bir sonucu olup meyvenin gelişme dönemi

sırasında görüleceği gibi, elmalar depolandıktan sonra da ortaya çıkabilir. Depolanmış elmada yüksek oranda kayıplar meydana gelir. Bu durumu önlemek için elmanın yetiştirme döneminde yapraktan veya topraktan uygulama yoluyla Kalsiyum Nitrat verilmesi gerekir.

Gübreleme Önerileri

Elma yetiştirilmede bol ve kaliteli ürün elde etmek için aşağıdaki gübreleme programı önerilebilir. Bu temel bir öneri olup, en doğru gübreleme programının bitki analiz sonuçları, ağacın gelişme durumu ve verim göz önüne alınarak yapılabileceği unutulmamalıdır.

Saf besin maddesi - kg/dekar

N	P ₂ O ₅	K ₂ O
12,5-21,0	4,5 - 9,0	9,0-13,5

Oranlar, dekara 20 ağaç üzerinden hesaplanmıştır.

Temel gübreleme: İklim şartlarına bağlı olarak gübre şubat-mart aylarında toprağa verilir. Bunun için 1 5.15.15 Çinko Katkılı Süper Kompoze gübresi, ağaç tacı izdüşümündeki daire çevresine açılacak 15-20 cm derinlikteki çiziye verilerek üzeri toprakla kapatılır.

Üst gübreleme: Üst gübre olarak **CAN gübresi** iki aşamada verilir. Verilecek **CAN gübresinin yarısı çiçeklenme öncesinde, diğer yarısı da çiçeklenme sonrasında, ağaç tacı altında gövdeden 50 cm çapındaki alan dışına, toprak yüzeyine serpilir; tırmık veya çapayla işlenip toprak altına karışması**

sağlanır.Saf besin maddesi - kg/dekar

Uygulama	Gübre cinsi	Miktar (kg/ağaç)	N	PA	K20	CaO
Temel gübreleme 1 (Şubat-Mart)>	15.15.15 Süper Kompoze<	1,5-2,5	0,225-0,375	0,225-0,375	0,225-0,375	-

Üst gübreleme (Mayıs - Çiçeklenme öncesi)	CAN	0,5-1,0	0,130- 0,260	-	-	-
2. üst gübreleme (Çiçeklenme sonrası)	CAN	0,5-1,0	0,130- 0,260	-	-	-
Yapraktan gübreleme	Potasyum Nitrat	%1'lik (3 defa)	0,065	-	0,230	-
	Kalsiyum Nitrat	%1'lik (3 defa)	0,080	-	0,100	
Toplam			0,630- 1,040	0,225 - 0,375	0,455- 0,605	0,100

Yapraktan gübreleme: Meyveler ceviz büyüklüğüne geldiğinde, önce 100 litre suda 1 kg Potasyum Nitrat eritilerek hazırlanmış %1'lik Potasyum Nitrat eriyiği yapraklara püskürtülür. 100 litre suyla 5-6 ağaç yıkanır. Bu işlem birer ay arayla iki defa daha tekrarlanır.

Daha sonra 100 litre suda 1 kg Kalsiyum Nitrat eritilerek hazırlanmış %1'lik Kalsiyum Nitrat eriyiği (sera tipi) yapraklara püskürtülür. 100 litre suyla 5-6 ağaç yıkanır. Bu işlem gelişme dönemi süresince 4-5 defa tekrarlanır.